

Dites i corrandes

Rubí

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: 08191-RUBÍ

Coordenades:

Latitud: 41.49189
Longitud: 2.03069
UTM Est (X): 419088
UTM Nord (Y): 4593817

Classificació

Número de fitxa: 08184-155
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia: Tradició oral
Estil / època: Contemporani Popular
Estat de conservació: Regular
Protecció: Inexistent
Accés: Restringit
Ús actual: Simbòlic
Titularitat: Pública
Autoria de la fitxa: Juana Maria Huélamo - ARQUEOCIÈNCIA
Data de registre de la fitxa: dc., 01/11/2000 - 01:00

Descripció

DITA 1: Un tal Jaume Ginesta, veí de Marata es va casar amb la pubilla del mas Casanoves, el segle XIX, i presumint de ser l'home més ric de la contrada no va reparar en despeses, per la qual cosa en poc temps hagué de vendre part de la propietat per poder pagar els deutes. A causa d'aquest afer es produí un malestar entre els parcers i jornalers de la masia els quals li dedicaren aquests versets. "De Marata ha vingut un home que es diu Ginesta / i a can Casanoves els ha portat la pesta" (RUFÉ, 1984a; 1997a). DITA 2: Existia una dita popular entre els pagesos de Rubí que quan sentien tronar deien "Trons a cap de riu / pluja a can Pòlit"

per indicar que no hi havia risc de pluja (RUFÉ, 1984a; 1997a)./ DITA 3: A la 1ª Guerra Mundial, a causa de les dificultats del transport marítim no arribava bacallà d'Islàndia i, per Rubí es deia que a can Serra tornarien a posar-hi moles per fabricar bacallà d'indústria, ja que havia estat una fàbrica de paper d'estrassa fins a finals del segle XIX (TURU et alí, 2000). / DITA 4: "A Rubí. La flor del vi" / DITA 5: "A Rubí, cotó collí, A Robó, collir cotó" / DITA 6: "A Rubí, noies maques i bon vi" / DITA 7: "A Terrassa mala raça/a Sabadell mala pell, /a Sant Cugat tots gitanos/i a Rubí la flor del rei"./ DITA 8, "Rubí, robar: matar, quedar a deure i no pagar"/ DITA 9 "A Rubí: pocs, bruts i mal avinguts"/ DITA 10. En època antiga les mestresses de les cases i el servei femení filaven en les hores de lleure i els vespres prop de la llar. Les mares deien a les noies quan filaven que "dintre la filosa hi tens el dot".// CORRANDA 1: Al romiatge dels xatos es cantava la següent corrandà: "A la nostra colla, / de dones, no en volem, / que porten criatures / que donen gros turment; / les criatures ploren, / i això és un desconsol; / portem barret de palla / perquè no ens toqui el sol. / Tirem endavant / tirem endavant, / tre, tre, tre, tre. / En sent a Rubí, / a la Plaça Majo, / allí armarem un ball / que en serà un ball rodó, / Allí no hi volem modes, / tothom que balli a son gust; / venim de la muntanya / de visitar Sant Mus. / Tirem endavant, / tirem endavant, / tre, tre, tre, tre. (JORBA, 1986). / CORRANDA 2: S'ha conservat la següent cançoneta "Les nenes de Rubí / totes són així / totes són iguals // Quan veuen un pagès / no li diuen res / perquè van mudades // Volen un senyoret / que porti barret / i sabata baixa // I mitjons de fer patir, ai sí ! (Transcripció de Falet Bosch i Janer, a partir del record del a Sra. Emília Janer)

Observacions:

La corrandà "Les nenes de Rubí" està interpretada a dues veus per la Sra. Emília Janer i Montserrat i la senyora Núria Bosch i Janer, de Rubí el febrer de 2001. PER A SENTIR LA CORRANDA CAL: Clicar sobre l'objecte amb el botó dret del ratolí, clicar una vegada més amb el botó esquerra sobre "objecte de so d'ona" i seguidament sobre "interpreta" i automàticament s'executarà l'arxiu. També es pot clicar sobre Edició, llavors apareixerà una pantalleta nova a la que s'ha de clicar sobre la fletxa senzilla a la dreta.

Bibliografia

JORBA I VALLS, M. Àngels (1986) Els Xatos i el romiatge a Sant Muç. Rubí: Patronat Museu Biblioteca de Rubí. ROVIRA, Lurdes (1982b) "Llegendes i narracions immemorials" Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 6, pàg. 121, Rubí, Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. RUFÉ I MAJÓ, Miquel (1984a) Les masies de Rubí i la seva gent. Patronat del Museu-Biblioteca de Rubí. RUFÉ I MAJÓ, Miquel (1997a) Les masies de Rubí i la seva gent. Rubí, Rubricata. El setmanari de Rubí. Caixa de Terrassa. TURU CREHUERAS, Eulàlia et al. (2000) Rubí a vista de "Rossinyol", Rubricata. Revista Mensual, núm. 2.301, Octubre 2000. S.Ll. Rotimprès. Corrandà "Les nenes de Rubí", transcrita per Falet Bosch i Janer.

